

1. PALJONKO 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET SUOMALAISET KULUTTAVAT 100 % ALKOHOLIA VUOSITTAIN?

- A) Noin 6—7 litraa/hlö
- B) Noin 8—9 litraa/hlö
- C) Noin 10—11 litraa/hlö

Vastaus: B) N. 8—9 litraa/henkilö

- Vuonna 2023 15 vuotta täyttäneet henkilöt kuluttivat 8,7 litraa 100-prosenttista alkoholia. Kokonaiskulutus väheni vuoteen 2022 verrattuna 2,4 prosenttia.
- Vuonna 2021 15 vuotta täyttäneet henkilöt kuluttivat 9,0 litraa 100-prosenttista alkoholia. Vuonna 2017 kulutus oli 10,3 l/ 15 v täyttänyt henkilö. Alkoholin kokonaiskulutus on vähentynyt vuodesta 2007 lähtien.
- 9 litraa 100 % alkoholia tarkoittaa n. 47 Koskenkorva-pulloa / 15 vuotta täyttänyt hlö tai n. 600 pulloa 0,33 olutta 4.5 % / 15 vuotta täyttänyt hlö.

Alkoholijuomien kulutus 2023 (THL 2023): [Alkoholijuomien kulutus - THL](#)

HUOM! Korteissa tämän kysymyksen kohdalla virhe vastausvaihtoehdoissa – lomakkeella olevat ovat oikein. Vaihtoehdot voi joko itse korjata korttiin esim. tussilla tai sitten jättää tämän kysymyksen pois, kunnes kortit ovat päivitetty ajan tasalle.

2. TUPAKANTUMPIIT OVAT ONGELMAJÄTETTÄ. MONTAKO TUMPPIA JÄTETÄÄN YMPÄRISTÖÖN MAAILMANLAAJUISESTI JOKA VUOSI?

- A) 1 biljoona kpl
- B) 3 biljoonaa kpl
- C) 4,5 biljoonaa kpl

Vastaus: C) 4,5 biljoonaa (4 500 000 000 000) kpl

- Tupakantumppi on maailman yleisin roska.
- Vuosittain valmistetaan yhteensä yli kuusi biljoonaa savuketta.
- Suomessa ympäristöön päätyy yli 2 miljardia tumppia vuosittain.
- Savukkeiden filterit on tehty selluloosa-asetaatista, joka on muovia. Filterit eivät maadu, ja niiden hajoaminenkin kestää vuosia.
- Tumpeissa on monia myrkyllisiä kemikaaleja, jotka leviävät tuulen ja sateen mukana vesistöihin.

[Tupakka on uhka ympäristölle | Suomen ASH ry](#)

3. MIKSI TUPAKKAA TUOTETAAN, VAIKKA SEN HAITTAVAIKUTUKSET TUNNETAAN JO MELKO HYVIN?

Mainitse kaksi asiaa ja perustele.

- Tupakasta saatavat viljelytulot ovat paremmat ja hinta vakaampi kuin muilla viljelykasveilla.
 - Viljelysopimuksen tekeminen tupakkateollisuuden kanssa on helppoa.
 - Tupakkateollisuus on yksi tuottoisimpia bisneksiä.
-

4. KATTAVATKO TUPAKASTA SAATAVAT VEROTULOT TUPAKOINNIN YHTEISKUNNALLE AIHEUTTAMAT KUSTANNUKSET?

Vastaus: Eivät

- Tupakkavero (valtaosin savukkeista) tuotti vuonna 2022 Suomen valtiolle verotuloja n. 1,1 miljardia euroa. Tupakoinnin kustannukset yhteiskunnalle olivat v. 2020 puolestaan arviolta n. 1,3 miljardia euroa.
- Kustannukset syntyvät mm. työpaikan tupakkatauoista ja sairauspoissaoloista, sairauksien hoidosta, menetetyistä elinvuosista sekä tulipalojen ja roskaamisen aiheuttamista kuluista.

<https://www.veronmaksajat.fi/luvut/Tilastot/Kulutusverot/Tupakkavero/>

[Tupakointi aiheuttaa merkittäviä taloudellisia haittakustannuksia yhteiskunnalle - Suomen ASH ry | Suomen ASH ry](#)

5. MONTAKO ERI KEMIALLISTA YHDISTETTÄ NUUSKA SISÄLTÄÄ?

- A) 500**
- B) 2500**
- C) 3800**

Vastaus: B) 2500

- Suomessa yleisesti käytettävästä kosteasta nuuskasta on löydetty jopa 2500 erilaista kemiallista yhdistettä. Nuuska koostuu pääasiassa tupakasta (40–45 %) ja vedestä.
- Aromi- ja makuaineita lisätään peittämään tupakan makua ja tekemään nuuskasta houkuttelevampaa.
- Nuuskasta on löydetty raskasmetalleja (esim. lyijy, elohopea, kadmium), jotka kertyvät elimistöön sekä kasvi- ja tuholaismyrkköjen jäämiä.
- Nuuskasta on löydetty 28 syöpää aiheuttavaa ainetta.

[Tupakka- ja nikotiinituotteiden terveyshaitat | FressisEdu](#)
<https://www.paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/pikatieto/nuuska>

6. MIKÄ NÄISTÄ AIHEUTTAA ENITEN KUOLEMIA?

- A) Alkoholiperäiset sairaudet
- B) Alkoholimyrkytykset
- C) Päihtyneenä tapahtuneet tapaturmat
- D) Päihtyneenä tapahtuneet väkivallan teot

Vastaus: A) Alkoholiperäiset sairaudet

- Alkoholiperäisiin sairauksiin kuolee n. 1500 henkilöä vuosittain, maksasairauksien ollessa kuolinsyistä yleisin.
- Vuosittain alkoholimyrkytyksiin kuolee n. 150 henkilöä.
- Päihtyneenä tapahtuvia tapaturmaisia kuolemia on n. 300. Luku pitää sisällään mm. putoamiset, kaatumiset, hukkumiset, tulipalot.
- Päihtyneenä väkivaltaisesti kuolee n. 180, joista suurin osa itsemurhan kautta.

Päihdetilastollinen vuosikirja 2021 (THL):

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-817-0>

7. ONKO PÄIHDERIIPPUUUS PERIYTYVÄÄ?

- Perinnöllinen tausta, eli yksilön vanhemmiltaan perimät geenit, selittävät n. puolet sairastumisriskistä.
- Alkoholiriippuvuuteen sairastuminen on aina perintö- ja ympäristötekijöiden vuorovaikutuksen tulos.
- Riippuvuuteen tarvitaan perintötekijöiden lisäksi aina altistuminen alkoholille. Mm. oma tahto, itsevarmuus ja luonteenpiirteet ovat myös merkittävässä asemassa.
- Samat hermostolliset mekanismit ovat eri riippuvuuksien taustalla.

<https://www.paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/alkoholi/alkoholiriippuvuuden-perinnollisyys>

8. MIKSI PAHOINPITELYJÄ JA MUITA VÄKIVALLAN TEKOJA TAPAHTUU ETENKIN ALKOHOLIN VAIKUTUKSEN ALAISENA?

Mainitse kaksi asiaa.

- Humalatila heikentää arvostelukykä ja ongelmanratkaisutaitoja.
 - Humaltunut henkilö on alttiimpi tekemään virhearviointeja sosiaalisissa tilanteissa, mikä saattaa johtaa ylireagointiin suhteessa todelliseen uhkaan.
 - Humalatila lisää impulsiivisuutta ja alentaa siten kynnystä sopimattomaan, esimerkiksi väkivaltaiseen, käyttäytymiseen.
-

9. KUINKA MONTA RATTIJUOPPOA SUOMESSA SAADAAN KIINNI VUOSITTAIN?

- A) 15 000–20 000
- B) 20 000–25 000
- C) 25 000–30 000

Vastaus: A) 15 000–20 000

- Vuonna 2023 rattijuopumustapauksia oli yhteensä 16 000. V. 2021 = 17 370, v. 2020 = 20 216, v. 2019 = 18 498.
 - Vuonna 2021 n. 40 % tapauksista ylitti törkeän rattijuopumuksen rajan (alkoholia veressä $\geq 1,2$ ‰).
 - Poliisi puhallutti aiemmin vuosittain n. 1,2–1,8 miljoonaa kuljettajaa. Koronan takia suuria puhallusratsioita ei pidetty esim. vuonna 2020 aiempaan tapaan. Vuonna 2022 poliisi puhallutti 39 487 kuljettajaa, joista rattijuopoiksi kirjattiin 73 kuljettajaa (0,18 %) ja alkoholia nauttineita, mutta rajan alle jääneitä oli 248 (0,63 %).
 - On arvioitu, että vain n. joka 200. rattijuoppo jää kiinni.
 - Vuonna 2022 alle puolessa rattijuopumustapauksessa oli mukana jokin muu huumaava aine. Vuonna 2021 rattijuopumustapauksista noin puolessa oli mukana jokin muu huumaava aine kuin alkoholi, joko ainoana päihteenä tai yhdessä alkoholin kanssa. Muiden huumaavien aineiden osuus rattijuopumuksista on ollut nousussa.
- [Rikkeet ja seuraamukset | Liikenne fakta](#)
- [Henkilövahingot rattijuopumustapauksissa - Liikenneturva](#)
- [Liikenteen seurannat kertovat ihmisten käyttäytymisestä - Liikenneturva](#)
- [Rikos- ja pakkokeinotilasto - Tilastokeskus \(stat.fi\)](#)
- [Selvitettyihin rikoslakirikoksiin epäiltyjen määrä laski 8 % - Tilastokeskus \(stat.fi\)](#)
 - [Väestö ja yhteiskunta | Tilastokeskus \(stat.fi\)](#)

10. KUINKA MONTA IHMISTÄ SUOMESSA KUOLEE VUOSITTAIN RATTIJUOPUMUSONNETTOMUUKSISSA?

- A) 35–65
- B) 65–95
- C) 95–125

Vastaus: A) 35–65

- Alkoholirattijuopumusonnettomuuksissa kuoli ennakkotietojen mukaan 20 henkilöä vuonna 2023, mutta määrä saattaa vielä kasvaa tilaston täydentyessä. Ja loukkaantuneita oli 363. Poliisin tietoon tulleista vakavista loukkaantumisista 47 kpl eli 14 % tapahtui alkoholirattijuopumusonnettomuuksissa vuonna 2022

[Päihteet tieliikenteessä ja onnettomuuksissa | Tieto Traficom](#)

11. MIKÄ TEKEE SÄHKÖTUPAKASTA VAARALLISTA?

Mainitse ainakin kaksi asiaa.

- Sähkösavukkeiden höyryssä on terveydelle vaarallisia yhdisteitä, osin samoja kuin normaalissa tupakassa.
- Savukkeissa käytettävissä nesteissä on laatueroja, ja nesteiden koostumus voi poiketa tuoteselosteesta ilmoitetusta.
- Sähkösavukelaitteista iso osa ei täytä sähköturvallisuudelle asetettuja tavoitteita.
- Sähkösavukkeissa voidaan käyttää joko nikotiinipitoista tai nikotiinia sisältämätöntä nestettä. Nikotiini on riippuvuutta aiheuttava aine ja sillä on myös muita haittavaikutuksia elimistöön.
- 2019 sähkötupakka aiheutti useita kuolemia USA:ssa (n. 40 kuolemaa, yli 2 000 sairastumista). Syyksi oletetaan THC:tä (kannabiksen päihdyttävä kannabinoidi) sisältäviin nesteisiin lisättyä e-vitamiini öljyä, joka vaurioittaa keuhkoja.

[Tupakkatuotteet ja sähkösavuke - THL](#)

[Sähkötupakka | Päihdelinkki.fi \(paihdelinkki.fi\)](#)

<https://www.hs.fi/ulkomaat/art-2000006302202.html> (maksumuurin takana)

12. KUINKA MONTA JALKAPALLOKENTÄN KOKOISTA METSÄALUETTA TUPAKAN TUOTANTO TUHOAA JOKA VUOSI?

- A) 50 000
- B) 100 000
- C) 300 000

Vastaus: C) 300 000

- Arviolta 200 000 hehtaaria uutta metsää kaadetaan tupakan tuottamisen tieltä vuosittain. Se vastaa 300 000 jalkapallokentällistä puuta. Suurimmat tuhot tapahtuvat Afrikassa, eri puolilla Aasiaa, Etelä-Amerikassa ja Karibian alueella.
- Tupakan tuotantoon käytetty maa-ala on pois mm. ruuan tuotannosta.
- Metsää kaadetaan myös tupakan kuivattamiseksi ja jotta tupakan aromatisointiin saadaan polttopuuta. Maailman terveysjärjestön laskelmien mukaan 300 savuketta varten on kaadettava yksi puu.
- Suurin osa metsähakkuista tapahtuu kehitysmaissa.
- Metsien hävittäminen edistää ilmastonmuutosta.

[Mitä haittaa tupakoinnista on ympäristölle? - Fressis](#)

HUOM! Korteissa tämän kysymyksen kohdalla virhe vastausvaihtoehdoissa – lomakkeella olevat ovat oikein. Vaihtoehdot voi joko itse korjata korttiin esim. tussilla tai sitten jättää tämän kysymyksen pois, kunnes kortit ovat päivitetty ajan tasalle.

13. MISTÄ ALKOHOLIN HAITTAKUSTANNUKSET MUODOSTUVAT?

- Alkoholihaittakustannukset muodostuvat pääosin haittojen hoitamisesta ja korjaamisesta.
- Haittakustannuksista valtaosa aiheutuu sosiaalihuollon, turvallisuuden ja järjestyksen ylläpidon, terveydenhuollon sekä eläkkeiden ja sairauspäivärahojen kustannuksista. (v.2021)

[Paihdetilastollinen vuosikirja kuvina 2021 | PPT \(slideshare.net\)](#)

14. KUINKA PALJON UUSIA HIV-TARTUNTOJA ILMENEE SUOMESSA VUOSITTAIN?

- A) 20–60
- B) 60–120
- C) 150–200

Vastaus: C) 150–200

- THL:n tartuntatautirekisteriin ilmoitetaan vuosittain n. 150–200 uutta hiv-tartuntatapausta. Vuonna 2022 todettiin 274 uutta hiv-tartuntaa (4,94/100 000), mikä on yli sata tapausta enemmän kuin edeltävänä vuonna. Ruiskuhuumeiden käyttäjillä on havaittu pääkaupunkiseudulla tartuntaryväk vuodesta 2018 lähtien. Vuonna 2022 todettiin 12 uutta rypääseen kuuluvaa tapausta. Yhteensä rypääseen kuuluvia tapauksia on raportoitu 23.
- Vuonna 2021 tartuntatautirekisteriin ilmoitettiin 152 hiv-tartuntaa. Näistä 85 oli uusia, Suomessa ensikertaa todennettuja tartuntoja. Näistä uusista diagnooseista myöhään todettuja tartuntoja oli 63 prosenttia.
- Aids-kuolemia on Suomessa n. 5 vuodessa.
- Suomessa eli vuoden 2022 alussa arviolta 3 200 ihmistä, joilla oli tiedossa oleva hiv-tartunta. Heistä 93 prosenttia oli kiinnittynyt hiv-hoitoon. Hoitoon kiinnittyneistä 97 prosenttia oli hiv-lääkityksellä, ja lääkityksellä olevista 95 prosentilla hoitotulos oli hyvä
- Suomessa vuonna 2022 arviolta 94 % hiv-tartunnan saaneista tiesi tartunnastaan. Eniten hiv-tartuntoja todetaan 35–39-vuotiailla.

[Hivin ja aidsin esiintyvyys - THL](#)

[Tartuntatautirekisterin tapaukset iän ja sukupuolen mukaan - Tartuntatautirekisterin tilastotietokanta - tapaukset - THL kuutio- ja tiivistekäyttöliittymä](#)

[Lääkärilehti - Hiv-tartunnat todetaan usein myöhään \(laakarilehti.fi\)](#)

<https://www.thl.fi/ttr/gen/rpt/hivshp.html>

[Kuolleet/kuolleisuus muuttujina Sukupuoli, Tilaston peruskuolemansyy \(aikasarjaluokitus\), Vuosi ja Tiedot. PxWeb \(stat.fi\)](#)

[Tartuntatautirekisterin tilastotietokanta - tapaukset - THL kuutio- ja tiivistekäyttöliittymä](#)

[Tartuntatautirekisterin tapaukset iän ja sukupuolen mukaan - Tartuntatautirekisterin tilastotietokanta - tapaukset - THL kuutio- ja tiivistekäyttöliittymä](#)

15. MITEN TUPAKANVILJELY VAIKUTTAA IHMISIIN JA ELÄIMIIN VILJELYALUEILLA?

Mainitse kaksi asiaa.

- Tupakan viljelyssä käytettävät lannoitteet ja hyönteismyrkyt altistavat viljelijät sairauksille ja vahingoittavat eläinten elinympäristöjä.
- Alueen vesivarannot kuluvat tupakanviljelyyn.
- Tupakan viljelijöitä käytetään hyväksi ja heidät pakotetaan myymään tuotteensa alihintaan isoille tupakkayhtiöille sekä maksamaan ylihintaa viljelyyn tarvittavista aineista ja välineistä.
- Tupakkaa viljellään köyhillä alueilla ja viljelmillä käytetään paljon lapsipomijoita, jotka altistuvat suurille määrille nikotiinia päivittäin. Tällöin lapset eivät myöskään pääse kouluun ja eivät oppi lukemaan ja kirjoittamaan.
- Sademetsien hakkuut supistavat eläinten elinympäristöjä, jolloin eläinkannat pienenevät ja lajeja katoaa.
- Tupakan viljely köyhdyttää maaperää niin, ettei siinä enää myöhemmin pysty viljelemään esim. ruokaa. Pahimmillaan alue autioituu.
- Tupakan kulutus on lisääntymässä kehitysmaissa.

<https://nikedu.fi/materiaalit/globalit-vaikutukset-tupakkateollisuus-ja-ymparistovaikutukset/>

16. MIKSI KANNABIS ON HAITALLISEMPAA NUORILLE KUIN AIKUISILLE?

Mainitse kaksi syytä.

- Aivot kehittyvät ainakin 22-vuotiaaksi asti. Tätä ennen kannabis haittaa aivojen tasapainoista rakentumista.
- Runsas käyttäminen altistaa käyttäjän masennus- ja ahdistushäiriöiden kehittymiselle ja lisää skitsofreniaan sairastumisen riskiä aikuisiällä noin kaksinkertaiseksi.
- Nuorena opitaan toimintamalleja, joita on vaikeampi muuttaa myöhemmin esim. päihteitä käytetään rentoutumiseen.
- Aikuisella on jo usein koulutus ja ammatti, joiden saavuttamista nuorella kannabis voi vaikeuttaa tai estää (esim. motivaation puute, aineen aiheuttama keskittymiskyvyn sekä lähimuistin heikkeneminen tai tuomiot).

<https://nuortenlinkki.fi/tietopiste/pikatieto/kannabis>

17. KUINKA MONI SUOMALAINEN KÄYTTÄÄ KANNABISTA KUUKAUSITTAIN?

- A) 20—40 000
- B) 50—70 000
- C) 80—100 000

Vastaus: C) 80 000—100 000

- Kuukausittain arviolta 100 000 suomalaista → määrät nousussa.
- Päivittäin käyttää n. 10 000 suomalaista → määrät nousussa.
- Vuosittain kannabista käyttää arviolta n. 280 000 suomalaista → määrät nousussa.
- Kannabista on kokeillut joskus elämänsä aikana n. 800 000 suomalaista → määrät nousussa.

<https://www.thl.fi/fi/web/alkoholi-tupakka-ja-riippuvuudet/huumeet/kannabis/kannabiksen-kaytto-suomessa>

18. MITÄ TERVEYSRISKEJÄ KANNABIKSEN KÄYTÖLLÄ VOI OLLA?

Mainitse ainakin kaksi riskiä.

- On viitteitä siitä, että kannabiksen pitkäaikainen ja runsas käyttö voi nostaa riskiä sairastua skitsofreniaan tai masennukseen niille alttiilla henkilöillä.
- Se voi vaikuttaa heikentävästi mm. keskittymis-, suoritus-, reaktio- ja oppimiskykyyn sekä lähimuistiin. Näiden heikkeneminen lisää onnettomuusriskiä.
- Kannabiksen polttaminen lisää hengitysteiden sairauksien sekä keuhkosityövän riskiä.
- Raskaudenaikainen kannabiksen käyttö on riski sikiölle ja lapselle myös myöhemmällä iällä.

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-259-1>

19. MIKSI PÄIHTEET OVAT TAVALLISTA HAITALLISEMPIA IKÄIHMISSILLLE?

- A) Pienempi määrä aiheuttaa vahvemman päihtymyksen**
- B) Ikääntyneet juovat eniten**
- C) Tapaturmariski lisääntyy**

Vastaus: A ja C

- Ikääntyminen aiheuttaa kehossa muutoksia solujen rasva- ja vesipitoisuuksiin, hidastaa aineenvaihduntaa sekä heikentää monien aistien toimintaa. Muutokset heikentävät alkoholin sietokykyä.
 - Ikääntyminen ja lisääntyneet sairaudet voivat vaikuttaa ihmisen tasapainoaistiin. Tämä yhdessä alkoholin käytön sekä mahdollisten lääkevaikutusten kanssa kasvattaa kaatumis- ja tapaturmariskiä.
-

20. MIKÄ ON ALKOHOLIN KÄYTÖN KOHTALAISEN RISKIN RAJA TERVEILLE TYÖIKÄISILLE KÄYPÄ HOITO –SUOSITUKSEN MUKAAN?

- A) Miehillä 5 ja naisilla 3 annosta/vko
- B) Miehillä 14 ja naisilla 7 annosta/vko
- C) Miehillä 16 ja naisilla 9 annosta/vko

Vastaus: B) Miehillä 14 ja naisilla 7 annosta/vko

- Kohtalainen riski = kyseiset määrät nostavat maksa-arvoja (GT-arvot).

Korkea riski = hälytysraja:

Miehet: 23–24 Naiset: 12–16 annosta/vko

Kohtalainen riski:

Miehet: 14 Naiset: 7 annosta/vko

Ei todennäköistä riskiä terveelle työikäiselle:

Miehet: 0–2 Naiset: 0–1 annosta/pv

- Ikäihmisten rajat ovat huomattavasti pienemmät.
- Määritellyt rajat ovat maakohtaisia. Monessa muussa maassa rajat ovat Suomen lukuja pienemmät.
- Tutkimusten mukaan esim. naisilla jo päivittäinen yksi annos nostaa maksa-arvoja ja rintasyövän riskiä.

<http://www.kaypahoito.fi/web/kh/suositukses/suositus?id=hoi50028>

21. MINKÄ SAIRAUKSIEN RISKIÄ ALKOHOLI NOSTAA?

Mainitse neljä.

- Ylipaino
 - Epilepsia
 - Metabolinen oireyhtymä
 - Haimatulehdus
 - Syöpäsairaudet
 - Maksasairaudet
 - Aivovammat ja -verenvuodot
 - Dementia
 - Unihäiriöt
 - Sydän- ja verisuonisairaudet
 - Mielenterveysongelmat
-

22. MITÄ TARKOITETAAN LÄÄKKEIDEN VÄÄRINKÄYTÖLLÄ?

- Tietoista lääkkeen käyttöä päihtymystarkoituksessa.
 - Lääkkeiden syöminen ”tavan vuoksi” tai ”varmuuden vuoksi”.
 - Myös lääkekuurien keskenjättäminen, toiselle tarkoitettujen lääkkeiden käyttäminen tai särkylääkkeiden liiakäyttö on väärinkäyttöä.
-

23. MIKÄ ON MUUNTOHUUME?

- A) Huumausaine, jonka vaikutus muuttuu, kun sitä käytetään yhdessä toisten huumeiden kanssa.**
- B) Uudenlainen huumausaine, joka on kehitelty muokkaamalla tunnettujen huumausaineiden molekyyliarakennetta.**
- C) Huumausaine, joka muuttuu vahvemmaksi ajan kuluessa.**

Vastaus: B) Uudenlainen huumausaine, joka...

- Muuntohuumeet ovat uudenlaisia päihteitä, joita kehitetään muokkaamalla tunnetun huumausaineen molekyyliarakennetta.
- Muuntohuumeiksi kutsutaan myös aineita, joiden alkuperäinen käyttötarkoitus on muuttunut tai joilla ei ole lääkinnällistä tai teollista käyttöarvoa. Päihtymystarkoituksessa käytettäviä lääketeollisuuden hylkäämiä tutkimuskemikaaleja kutsutaan myös usein muuntohuumeiksi.

<https://thl.fi/fi/web/alkoholi-tupakka-ja-riippuvuudet/huumeet/muuntohuumeet>

24. MISTÄ YLIANNOSTUS VOI JOHTUA?

Mainitse kaksi syytä.

- Yliannostus on myrkytystila, jossa keho ei pysty käsittelemään liiallista määrää kehoon joutunutta ainetta.
 - Aine on ollut oletettua puhtaampaa.
 - Ainetta on otettu liikaa.
 - Aine ei ollut sitä, mitä oletettiin.
 - Aineiden jatkeaineet voivat aiheuttaa myös allergisia reaktioita.
-

25. MITÄ FYYSISIÄ ERITYISRISKEJÄ STIMULANTTIEN KÄYTTÖ AIHEUTTAA?

- A) Hengitysvaikeudet**
- B) Rytmihäiriöt**
- C) Aivoverenvuodot**

Vastaus: B & C

- Amfetamiini on yleisimmin käytetty stimulantti.
- Stimulantit nopeuttavat ihmisen elintoimintoja.
- Henkilön verenpaine nousee ja syketiheys lisääntyy. Nämä altistavat rytmihäiriöille.
- Pahimmassa tapauksessa verisuonet eivät aivoissa kestä kohonnutta verenpainetta ja repeytyvät, jolloin syntyy aivoverenvuoto.
- Hengitys usein nopeutuu, mutta hengitysvaikeudet liittyvät yleensä opiaatteihin.
- Yliannostuksen saanut henkilö usein kouristelee ensin.

<https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/huumeet-ja-muut-paihdyttavat-aineet/amfetamiini-metamfetamiini-seka-muut-piristeet>

<http://www.yad.fi/huumeet/amfetamiini/>

26. MITÄ KANNABIKSEN KÄYTTÖ YLEENSÄ AIHEUTTAA?

- A) Silmien verestystä
- B) Verensokerin laskua
- C) Sydämen sykkeen laskua
- D) Ruokahalun laskua

Vastaus: A & B

- Kannabiksen käyttäjän silmät usein verestävät tai punoittavat päihtymyksen aikana (2–4h käytöstä).
- Silmien punoitus johtunee pintaverenkierron nopeutumisesta ja savun silmiä ärsyttävästä vaikutuksesta.
- Cannabis laskee verensokeria. Monilla onkin polttamisen jälkeen makeanhimo. Diabeetikoiden on myös hyvä huomioida tämä vaikutus.
- Sydämen syke yleensä kiihtyy.

<http://www.yad.fi/huumeet/kannabis/>

<https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/pikatieto/kannabis>